

čuvaj samega sebe, ter se ne podajaj v nevarnost, ker Nikoliča takó ne moreš več oteti.“

„Kje je Jerko?“ zavpijem drugič, da se je razlegalo daleč na okolo, kakor bi gromelo.

„Huhuhu! Mraz je bil, mraz. Huš, huš, huš! Zdaj je gorko, gorko!“ jecljal je Jerko iz daleč ter je hotel naravnost v ogenj, ali jaz ga hitro popadam in odnesem v svojo hišo . . . Nihče ni mogel ognja pogasiti. Zgorelo je vse do golega zidovja, na katerem se je pozneje dozidala naša ljudska šola.

Kdo je zažgal hišo? Kako to, da je Jerko ostal živ? Zakaj je pri ognji vedno kričal: mraz je bil, mraz, a zdaj je gorko! Takó smo vprašali drug drugega, in končno sklenili, da ni nihče drug zažgal hiše nego nôri Jerko . . . Je li to res ali ni res, tega še danes ne vé nihče. Vsakako je čudno, da ni tudi on zgorel z očetom. Od Jerka ne more nihče zvedeti kako in kaj, ker on vedno blódi, beží zdaj na pokopališče, zdaj v šolo, zdaj zopet po vsej vási, ter vpije: Huhuhu, mraz je itd. Jaz sem ga vzel k sebi. Časi se mu pamet nekoliko razvedrí, in v teh trenutkih govori dobro, ali o ognji, materi in očetu ne zine nikoli besedice! . . . Glejte otroci, to je nesrečen človek, na katerega vse gleda, vse se mu smeje; ali to ne grè, ljubi moji! Obžaluj ga vsaki, kdor ga pozná, ker vino in slaba družba ga je dovedla do tega, da je zbláznel. — Zdaj vam je znana povest o nôrem Jerku. Zdaj znate zakaj je zblaznel. Varujte se vi otroci tacega življenja, in Bog vas bode varoval. In zdaj, otroci, z Bogom! Malo poprej sem govoril z županom zaradi Jerka. Poslali ga bomo v Zagreb v bólnico. Morda se ozdravi tam, ali težko! Najbolje bi bilo, da ga dobri Bog vzame k sebi . . . Otroci! vsi, drug za drugim pridemo jedenkrat k Bogu, ali za Jerka bi bilo bolje danes, nego li jutri; siromak je velik, in za njega ni svet. Otroci, z Bogom!“ —

„Z Bogom, kum Ilija! Hvala vam, lepa hvala za pripoved o Jerku,“ zavpili so otroci za odhajajočim kumom ter se podali vsak na svoj dom.

(Iz hrvaščine prevél Iv. T.)

Čarovnica in solnčeva sestra.

nekem carstvu v daljnem gospodarstvu je živel car s cárico. Imela sta sina Ivana-Careviča, ki je bil od rojstva ném. Bilo mu je dvanajst let, ko je šel nekda v konjušnico k ljubemu si konjarju. Ta mu je vedno pripovedoval povesti. Tu je zdaj prišel Ivan-Carevič poslušat povesti, a tacega še ni slišal.

„Ivan-Carevič!“ dejal je konjar, „tvoja mati bode dobila hčerko. Ta bode strašna čarovnica. Snedla bode očeta in mater in vse podložnike. Zató pojdi, poprósi očeta za najhitrejšega konja in pojézdí od tu, kamor ti zró oči, ako se hočeš rešiti bēde.“

Ivan-Carevič je pohitel k očetu in prvič v življenji izpregovoril ž njim. Car se je tega takó razveselil, da niti vprašal ni, čemu mu bode dober konj ter je takój ukazal za careviča osedlati najboljšega konja iz svojih tabunov. *)

* Tabun == konjska čreda.

Ivan-Carevič ga je zasedel in pojezdil, kamor so mu zrle oči. Dolgo, dolgo je jezdil. Srečal je dvoje starih šivilj in ju poprosil, da bi ga vzele s seboj. Starki ste odgovorili: „Me bi te že vzeli, Ivan-Carevič, a ne preostaje nama dolgo živeti. Lej, kadar polomive škatljico igel in pošijevе škatljico nitek — pride smrt.“ Ivan-Carevič je zajokal in šel dalje. Dolgo, dolgo je jezdil in prijezdil k Vrtodobu ter ga poprosil: „Vzemi me k sebi!“ — „Rad bi te vzel, Ivan-Carevič, a ne preostaje mi dolgo živeti. Lej, kadar poizderem vse te hraste s koreninami, — potem je tudi moja smrt!“ Huje, nego li prej je zaplakal carevič in odjezdil dalja. Prijezdil je k Vrtogoru. Poprosil ga je, a ta mu dá v odgovor: „Rad bi te vzprejel, Ivan-Carevič, a ne preostaje mi dolgo živeti. Vidiš, obračati moram goré. Kadar obrnem zadnje, — potem pride smrt!“ Zalilo se je Ivanu-Careviču okó z gorkimi solzami in pojezdil je še dalje. Dolgo, dolgo je jezdil. Prijezdil je končno k solnčevеj sestrici. Ona ga je vzela k sebi, krmila, pojila, in kakor za lastnega sina skrbela. Dobro je živel carevič. A vender je postal žalosten; hotel je videti, kako se godí domá. Šel je na visoko goro, pogledal na svoj dvorec in videl, da je vse požrto, samó stene so še ostale. Vzdihtil je in zaplakal. Ko je videl to in se najokal, vrnil se je. Solnčeva sestra ga je vprašala: „Čemu je tvoje lice, Ivan-Carevič, tako objokano?“ — „Veter mi je pihal v oči,“ odgovoril je. Drugi dan zopet takó. Solnčeva sestra je prepovedala vetru pihati. Tudi tretjič se je vrnil Ivan-Carevič z zaplakanim licem. Drugega ni bilo storiti, nega razodeti vse. Poprosil je solnčevо sestro, naj pusti njega, dobrega mladeniča, obiskati rojstni dom. Ona ga ni pustila, a on jo je prosil ter prosil. Končno ga je pustila, da gre obiskat rojstni dom in mu dala krtačo, glavnik in dve sveži jabolki. Ako bi starec pojedel jabolko, takój bi pomládil. — Prijezdil je Ivan-Carevič k Vrtogoru; samo jedna gora je še stala. Vzel je krtačo in jo vrgel na ravno polje. V tem hipu so izrastle iz zemlje visoke, previsoke gore. Z vrhovi so se opirale na nebó. Bilo pa jih je brez čisla. Vrtogor se je razveselil in se radostno lotil dela. — Prijezdil je Ivan-Carevič k Vrtodobu. Samo trije dobi so še ostali. Vzel je glavnik ter ga vrgel na ravno polje. Takój je zašumelo in vzdignili so se iz zemlje gosti hrastovi lesovi: drevo debelejšе od drevesa. Vrtodob se je razveselil, zahvalil se careviču in šel ruvat stoletne dobe (hraste). — Pojezdil je dalje Ivan-Carevič ter prijezdil k starkam. Dal je vsakej jabolko. Pojedli sta jabolki, kakor bi mignil pomládeli in mu podali ruto: kadar bi mahnil ž njo, nastalo bi za njim veliko jezero. — Prijezdi Ivan-Carevič domóv. Sestra mu je prihitela naproti in mu láskavo dejala: „Sedi bratec, poigraj na goslih, jaz grem obed priготoviti.“ — Carevič je sedel in sviral na gosli. Iz luknje pa je prilezla miška in mu rekla s človeškim glasom: „Beži, carevič, beži skoraj! Tvoja sestra je šla zobé brusiti.“ — Ivan-Carevič je šel iz górnice, zasedel konja in pojahal nazaj; a miška je skakala po strunah, strune so brenčale, in sestra ni vedela, da je otišel brat. Nabrusila si je zobé, pritekla v górnico, glej — ne žive duše ní, samó miška je smuknila v luknjo! Razsrdila se je čarovnica, da je škripala z zobmi. Hitela je za bratom. Ivan-Carevič je zaslišal šum, ozrl se je — in glej, o grôza! sestra ga preganja! Mahnil je z ruto — in nastalo je globoko jezero. Predno je čarovnica preplavala jezero, ubežal je Ivan-Carevič vže daleč. Pohitela je še hitreje... lej vže je blizu! — Vrtodob je uganil, da beži carevič pred sestro. Urno je ruval

hraste in jih valil na pot. Celo goro jih je navalil. Čarovnica ni mogla preko njih. Jela si je delati pot: grizla je in grizla in si s silo napravila pot. A Ivan-Carevič je bil vže daleč. Hitela ga je pregnati, gnala se je in gnala, še malo in ni rešitve! — Vrtogor je ugledal čarovnico, zgrabil visoko goro in jo zagnal na pot, a na to goro postavil je še drugo. Ko je čarovnica lezla čez gori, hitel je Ivan-Carevič naprej. Prekobacala se je čarovnica čez gori in se zopet pognala za bratom Zagledala ga je ter zakričala: „Zdaj mi ne uideš!“ Lej, blizu je, skoraj ga bode ujela! V tem trenutku je pridirjal Ivan-Carevič do drevoredov solnčne sestre in zaklical: „Solnčeece, solnčeece, otvori okence!“ Solnčeva sestra je otvorila okno, carevič je skočil skozi njega s konjem vred in odslej živel pri solnčevej sestrici. Čarovnica pa je ostala na zemlji.

(Iz ruskega preložil Ksaverij.)

Pobožni otrok.

okrogla lica izrazujejo njegovo dušno in telesno zdravje; njegova nedolžna očesca kažejo, da je prijatelj nebeškemu Očetu, ter da čuti vže na vse zgodaj pravo srčno veselje.

Otroci, posnemajte Tončka, da bodete tudi vi prijatelji božji, ter da vas ne zapusti angel varuh, kateremu vas je Bog izročil, da vas vodi in čuva. In kadar mine dan in se spravljate k sladkemu počitku, pokleknite zopet k materi in molite, kakor so vas mati učili, večerno molitevco, da bi vas ljubi Bog tudi čez noč obvaroval vsega hudega na duši in telesu. Molite in recite, kakor Tonček:

O Bog, večna luč in moč!
 Váruj me nocojšno noč.
 In ti, zvesti angel moj,
 Čuj po noči nad menoj.
 Jožef, Jezusov redník,
 Bodi zvest mi pomočník,
 Še Mariji se zročim,
 Da brez skrbi sladko spim.